

Miroslav Mirko Simić
GOODBYE SANU !

Izdavač
ZADRUGA RES PUBLICA

Urednica
Olivija Rusovac

Miroslav Mirko Simić

GOODBYE SANU!

*Zbirka dokumenata o jednom propalom pokušaju
da se zaustavi nacionalističko raspamećivanje
Srba, kroz delovanje Srpske akademije nauka i
umetnosti i pojedinih akademika*

Zadruga RES PUBLICA
Beograd, 2013.

PREDGOVOR

Delati kao slobodan čovek

Ovu knjigu provokativnog naziva „Goodbye SANU“ nudimo čitaocima kao doprinos rekonstrukciji složenih tokova buđenja i rasplamsavanja srpskog nacionalizma s kraja 20-og veka koji je zemlju odveo u rat i poraz od kojeg još ne može da se oporavi. Poput nekog dokumentarnog filma, knjiga prikazuje pad najcennije institucije srpskog naroda – Akademije nauka i umetnosti, mesta koje simbolizuje sve ono što je najvrednije u nauci, kulturi i umetnosti. Autor ove knjige, profesor doktor Miroslav Simić kao dopisni član Srpske akademije nauka i umetnosti, kao insajder baca specifično svetlo na razorne posledice simbiotičkog odnosa političke i vojne moći sa inteligencijom koja se svim svojim moćima upregla da „osmišljava“ jedan besmisleni rat ne vodeći računa o ljudskim žrtvama i budućnosti nacije, što treba da je prevashodna briga institucije poput Akademije nauka. Istovremeno, knjiga ukazuje i na otpore grupe akademika, doduše slabašne i zato nedovoljne da se jasnije artikulišu u ratničkoj groznici koju su njihove grlate i u javnosti istaknute kolege podsticale i usmeravale sa akademskih visina. Miroslav Simić nije pristajao na ćutanje i bio je onaj nemirni duh koji provocira i traži da se Akademija, koju su ratovođe i ološ doživljavali ne samo kao komandu, nego i kao duhovnika koji daje indulgencije, dozove pameti.

U neka mirna vremena Miroslav Simić bi bio manje ili više poznat najviše kao ugledan naučnik. I mnogi ne bi znali za njegovu epski uzbudljivu, filmsku biografiju. Zbog delatnosti protiv mađarske okupacije Vojvodine početkom Drugog svetskog rata zatvoren je i osuđen na smrt. Ali je komedijant slučaj umešao prste - pravoslavni sveštenik je greškom upisao datum

rođenja po julijanskom kalendaru, pa je ispalo da je Simić maloletan, a maloletnici se ne vešaju. Umesto na vešala, Simić je poslat u logor Dahau. Pošto je logor oslobođen, budući akademik se našao u Parizu kao naš obaveštajac, ali su ga neki drugovi osumnjičili za dvostruku špijunažu, koja nije dokazana ni posle strašnog mučenja u Glavnjači. Samo što je mislio da je najgore prošlo, optužen je da je pristalica Informbiroa, te je izbačen sa prve godine Pravnog fakulteta, a uz to mu je zabranjen upis na bilo koji fakultet u zemlji. Ipak, posle više izgubljenih godina, upisuje se na Medicinski fakultet u Beogradu i time ostvaruje svoj dečački san. Dopisni član SANU postao je 1983. godine, a za tu visoku počast kavalifikovale su ga značajne i svetski priznate zasluge i otkrića u oblasti imunologije i radiobioloških istraživanja. Kreativni duh kakav je, razvijao je imunološke Laboratorije u Nuklearnom institutu u Vinči, Biološkom institutu i na Medicinskom fakultetu u Beogradu. Srpsku i jugoslovensku imunologiju je uspeo da uvede u svetske tokove, a sam je bio predavač na najuglednijim evropskim i američkim univerzitetima, u SSSR, SAD, Belgiji, Velikoj Britaniji, Francuskoj, Holandiji, Čehoslovačkoj, Mađarskoj, Nemačkoj.

Onaj pobunjenički duh koji ga je terao da učestvuje u pobuni političkih zatvorenika u mađarskom zatvoru u Šatoraljuhelju (za šta je dobio spomen plaketu mađarskog Saveza partizana), nosio ga je i tokom studentskog protesta protiv Miloševićevog režima, u kome je učestvovao kao profesor sa svojim studentima i uz svoju suprugu Radmilu Mileusnić, takođe profesorku Medicinskog fakulteta. Celom svojom biografijom Miroslav Simić svedoči o intelektualnom nemiru i pobunjeničkoj crti u svom karakteru. Ali to nije pobuna zbog pobune, nego je u njenom centru sloboda, i to sloboda konkretnih ljudi, otpor ratu i ponižavanju zdrave pameti čemu su bili izloženi građani Srbije. Samo iz uvažavanja institucije kakva je SANU koju je doživljavao kao mesto razuma, a pokazalo se da je njeni časnici kompromituju zloupotrebljavajući je u ratne svrhe, nastaje njegov nesporazum, a zatim i razlaz sa tom institucijom.

Kao da sluti potonje događaje, Mirko Simić 1990. godine predlaže da se u Akademiji ukine Aktiv Saveza komunista. Predlog je usvojen jednoglasno, ali će se kasnije pokazati da će se neki akademici staviti u službu režima. Umesto da poziva na razum, suprotno svom pozvanju SANU raspaljuje strasti, posebno projektom o velikoj Srbiji i obećanjem o boljem životu ako Srbiju više ne budu eksploatisale ostale jugoslovenske republike. Zbog sve snažnije politizacije Akademije, Mirko Simić se 1992. godine obraća Predsedništvu Akademije sa tri pitanja. Podstaknut ne samo otporom, nego i brigom naučnika i lekara, Simić postavlja pitanja (čitalac će ih videti na kraju knjige) čija je suština: zašto najviši organ upravljanja SANU nije preduzeo nikakvu inicijativu da se rat zaustavi i zašto je dozvolio da na ustanovu koja treba da čuva pamet i čast srpskog naroda padne ljava koja će se teško izbrisati. Odgovor nije dobio, i 1995. godine Simić objavljuje da napušta SANU, jer ne želi da bude u društvu ratnih hušakača. Javno pominjanje imena akademika koje smatra odgovornima za huškanje na rat, a i pojava Simićeve odluke u medijima izaziva reakcije akademika. S obzirom na to da su ove reakcije bile u naboljoj udbaškoj tradiciji, može se razumeti da Simić i nije pogrešio što napušta instituciju poput Srpske akademije nauka i umetnosti. Simićeva suštinska pitanja gurnuta su u pozadinu, ali su zato u prvi plan ubačene optužbe da je Simić neprijateljstvo prema Srbima „posisao sa majčinim mlekom“, da je saradivao u fondaciji Soros, da je „osoba bez ikakvog društvenog značaja“. Akademici su pominjali i razne „kuhinje“ i „agenture“. Toliko o akademskom nivou, odnosno o banalnom akademizmu.

Osamnaest godina od tada Akademija se nije kritički osvrnula na delovanje u ratnim godinama. Ali to ćutanje prekinuo je Mirko Simić ovom svojom knjigom. Odlučio se na jedno elegantno „goodbye“, bez reči ogorčenja, ali uz hladnu vivisekciju jednog zla. U stilu pravog naučnika kome je stalo do odbrane nauke i nacionalne kulture.

Olivija Rusovac

*Zemljotresom razorena kuća može se obnoviti
za mesec, dva ili tri, ali za obnovu razorenog
morala treba utrošiti decenije, možda i jedno stoleće.*

Akademik SANU Gojko Nikoliš,
reč na Skupštini SANU, 18. XII. 1986.

Ukidanje aktiva Komunističke Partije u SANU

U Zapisniku sa zasedanja Skupštine SANU održanog 24. maja 1990. godine se navodi da je Miroslav Simić podneo Skupštini predlog podržan od 30 članova SANU, za „Ukidanje aktiva komunističke partije u SANU” koji glasi:

„U skladu sa ničim zadrživim težnjama naroda za uspostavljanjem višestranačke političke demokratije i stvaranjem slobodnog prostora za nesmetani razvoj privrede, nauke i kulture, u našoj demokratskoj javnosti preovlađuje gledište o neophodnosti depolitizacije privrednih, državnih, naučnih, kulturnih i javnih ustanova. U demokratskom poretku nema mesta za organizovanje političkih stranaka u tim ustanovama, već se stranke organizuju na teritorijalnom principu, a središte političkog života je u institucijama političke demokratije.

Navedeni demokratski principi su od posebnog značaja za naučne i kulturne ustanove, pogotovu za Srpsku akademiju nauka i umetnosti s obzirom na njenu ulogu u podsticanju naučno-tehnološkog, kulturnog, duhovnog, ekonomskog i civilizacijskog razvoja srpskog naroda. Depolitizacija SANU podrazumeva efektivno otklanjanje svake mogućnosti bilo koje ideologije koja bi ometala slobodno naučno i umetničko stvaralaštvo. Šta više, u našim sadašnjim prilikama to znači i otklanjanje svake pretenzije na postojanje i dejstvovanje nekakve vladajuće ideologije.

Stoga predlažemo Skupštini da donese odluku o:

1. uklanjanju sadašnje stranačke organizacije komunista iz okvira SANU, i
2. uskraćivanju formiranja bilo kakve stranačke organizacije pod njenim krovom.

Uvereni smo da će takva odluka doprineti naučnom i kulturnom ugledu SANU i uspostavljanju što povoljnijih uslova za punu slobodu naučnog i umetničkog stvaralaštva za dobrobit naroda”.

Simićev predlog je Skupština jednoglasno usvojila. Vest o tome objavljena je u novinama Borba i Politika. Pod naslovom: „Bez partija u SANU“ Politika od 25.5.1990. piše:

„Skupština Srpske akademije nauka i umetnosti juče je jednoglasno odlučila da se raspusti Aktiv Saveza komunista u SANU i da se uskrati formiranje bilo koje druge političke partije u Akademiji. Ovu odluku predložio je, u ime trideset članova SANU, akademik Miroslav Simić.“

Apel osamnaestorice članova SANU protiv rata

Iako je SANU jednoglasno prihvatila da se raspusti aktiv komunističke partije i zabrani rad političkih partija u Akademiji, akademici uključujući prvensteno članove rukovodstva, nastavili su da pružaju veliku podršku nacionalističkim političkim strankama, pre svega Miloševićevom SPS.

U stvari, u danima žestokih rušilačkih ratnih dejstava početkom devedesetih godina velika većina članova SANU, zadojenih velikosrpskim nacionalističkim idejama iz „tempirane bombe za rušenje Jugoslavije“ odnosno tzv. „Memoranduma SANU“, su svojom javnom reči i pisanjem svesrdno raspamećivali srpski narod i podsticali ga tako raspamećenog da vodi prljavi rat. Pa ipak, našla se šačica članova SANU dovoljno hrabrih i pametnih da rodoljubivim „Apelom za mir“ javno dignu svoj glas protiv rata, a za mirno rešenje sukoba.

Naravno da se SANU odmah od Apela ogradila saopštenjem Dejana Medakovića, tadašnjeg generalnog sekretara SANU („Politika“, decembar 1991): „Izjava osamnaestorice članova SANU predstavlja njihovo lično mišljenje i ono se ne može smatrati kao zvanično mišljenje Akademije.”

Politika, 19.11.1991

АПЕЛ ОСАМНАЕСТОРИЦЕ ЧЛАНОВА СРПСКЕ АКАДЕМИЈЕ НАУКА И УМЕТНОСТИ

Мора се што пре наћи мирно решење сукоба

Рат може допринети само дубљем неразумевању међу народима – кажу српски академици

Рат који је у току на тлу југословенских земаља односи свакодневно младе животе, уништава материјална и природна добра, наноси ненадокнадиве штете душама наших људи, каже се у јучерашњем апелу против рата осамнаесторице чланова Српске академије наука.

Рат може допринети само дубљем неразумевању међу народима, а уништава наш углед у очима међународне јавности. Наш демократски и економски развитак је ратованем заустављен, рат изазива негативан политички развој и код других, суседних на-

рода, од чега ћемо сви имати штете, стоји у апелу.

Ако ни данас нису сасвим јасни циљеви оних који су рат започели, постаје све јасније које последице он доноси. Што се Србије тиче, ратна постигнућа су за сада: упропаштена привреда; жртве насиља и неправде стекле су у цивилизованом свету глас завојевача и болшевика; први пут у својој историји Србија је без иједног савезника; велика, тешко излечива пометња – национална, друштвена и морална; нагла промоција агресивних појединаца у народне вође и ратне јунаке; излазак наоружаног подземља на улице градова; и, најстрашнија последица ратовања од свих – стотине и хиљаде мртвих и осакаћених од којих величина не зна зашто је гинула и у име чега је обогалења.

Не верујемо у сврсисходност овог рата. Не верујемо у оне који га воде. Не верујемо у оне који га свесно или несвесно, потпирују. Не верујемо у победе које воде у нове ратове.

Сматрамо да се мора у најскорије време наћи мирно решење сукоба који су у току и доспети

до трајног и гарантованог мира у којем неће бити прогањене или обесправљене националне, политичке или верске групе, у којем неће владати пропаганда смрти и чије ће време припасти жељама и идеалима младих људи.

Апел су потписали следећи чланови Српске академије наука и уметности: Радослав Анђус, Иван Антић, Милутин Гарашанин, Мирослав Гашић, Миодраг Павловић, Предраг Палавестра, Мирослав Пантић, Борислав Пекић, Бранко Поповић, Станојло Рајчић, Радомир Рељић, Слободан Селенић, Мирослав Симић, Љубомир Симовић, Младен Србиновић, Драгослав Срејовић, Димитрије Стефановић и Никола Тасић.

(Танјуг)

Izvod iz zapisnika skupa Odeljenja medicinskih nauka SANU

Skupove vodio i zapisnike pripremio
Akademik Vladimir Kanjuh

Skup održan 15. januara 1992. godine

...,5.1. Komentar dopisnog člana M. Simića u vezi s diskusijom akademika G. Nikoliša o „Apelu 18 članova SANU protiv rata”.

Dopisni član M. Simić je pročitao sledeći svoj komentar, koji se u celini unosi u ovaj zapisnik i biće dostavljen Izvršnom odboru i Predsedništvu SANU. Komentar je primljen k znanju od strane članova Odeljenja.

„Pročitavši pažljivo u zapisniku sa XV skupa Odeljenja u pisanoj formi i celosti izlaganje koje je izgovorio akademik Gojko Nikoliš, želim da još jednom iskažem svoju punu saglasnost sa njegovom izjavom. U tom smislu posebno bih istakao njegov stav koji doslovno glasi: „I sudbina same SANU je u pitanju: ili će ona biti samostalna, zaista naučna i narodu korisna ustanova, ili će pristati na status podanika, odnosno, na funkciju produžene ruke vlasti”. Nadovezujući se na ovo, smatram svojom moralnom obavezom i pravom da Predsedništvu SANU postavim sledeće otvoreno pitanje (s učtivom molbom za odgovor):

Zašto je Predsedništvo dozvolilo da SANU kao vodeća naučna i kulturna institucija srpskog naroda, kao nacionalna savest koja treba brižljivo da čuva pamet, obraz i čast svog naroda, zataji i da na SANU u našoj i svetskoj javnosti zbog toga padne mrlja koja će se teško izbrisati. A mrlja je pala iz više razloga od kojih su po meni najvažnija sledeća dva:

Prvo. Predsedništvo je dozvolilo, i to suprotno načelnim odlukama donetim na Skupštini SANU održanoj 24. 05. 1990. godine, da najviši časnici SANU devalvišu u partijske funkcionere stranke na vlasti sumnjivog demokratskog legitimiteta, i da svojim kortsčkim delovanjem ruše ne samo naučni ugled SANU već i njenu humanističku osnovu i opštjeljudsku orijentaciju. Šta više, neprihvatljiva sprega partijski funkcioner - viši časnik SANU omogućavala je manipulisanje neupućenog javnog mnjenja dirigovanim stvaranjem utiska kao da SANU, kao najviša naučna i kulturna institucija srpskog naroda, podržava i stoji iza politike vladajuće stranke, što naravno nije tačno.

Drugo. Predsedništvo nije ništa učinilo da pravovremeno distancira SANU od ratoborne politike srpske vlasti i od rasplamsavanja mržnje koju je nacionalizam agresivnih ljudi bez savesti, morala i ikakve duhovne vrednosti stalno podsticao. Takođe, Predsedništvo nije pokretalo bilo kakve inicijative da se zaustavi rat koji se ničim ne može opravdati i koji preti da nas za dugo vreme izbaci iz društva civilizovanih naroda, odnosno nije zahtevalo da se pozovu na odgovornost dobro poznati krivci za sve mlade živote koji su izgubljeni bez cilja, i za sva fizička i psihička unakažavanja koje je besmisleni rat doneo.”



Ratnohuškački zli duši u SANU

PISMO AKADEMIKA MIROSLAVA SIMIĆA SRPSKOJ AKADEMIJI NAUKA

„Ne želim da budem u društvu Čosića, Isakovića, Markovića...“

Učtivo molim Predsedništvo da me zvanično obavesti šta treba proceduralno da učinim kako bih prestao da budem član SANU. Ukoliko je moja ostavka s kratkim obrazloženjem dovoljna, onda to ovim pismom i činim.

Odluku da prestanem da budem član SANU doneo sam posle mnogo premišljanja i teška srca. Pre svega zato što SANU kao vrhunsku naučnu i kulturnu instituciju srpskog naroda duboko poštujem. A naravno i zato što su članovi SANU mnogi ljudi čiju pamet, znanje, nadarenost i moralnost veoma cenim, i sa kojima biti u društvu je za mene predstavljalo izuzetnu čast i privilegiju. Međutim, članovi SANU su i neke osobe s kojima, zbog njihove delatnosti poslednjih godina, a radi svoje čiste savesti i mentalnog zdravlja, više ne želim da budem u društvu. Te osobe su: D. Čosić, A. Isaković, M. Marković, V. Krestić, Lj. Tadić, M. Ekmečić, P. Ivić, K. Mihajlović, M. Pavić, D. Medaković, M. Macura, J. Enriko i drugi njima slični. Shodno mojim ličnim i prevashodno moralnim merilima, navedene osobe su krive za zločine protiv čovečnosti i međunarodnog prava. Krivi su zato što su svojom javno izgovorenim i pisanom rečju i činom (veoma često pod

okriljem SANU što im zvanično nikad nije bilo osporavano, a trebalo je):

- a) u početku, s predumišljajem i na podao način ne poštujući istinu i civilizacijske interese svog naroda, raspamećivati srpski narod; a potom su
- b) opet s predumišljajem, neposredno podstrekivali taj pret hodno raspamećen narod da otpočne i vodi besmislen i prljav rat.

Rat kome su oni bili duhovni podstrekači i inspiratori uglavnom se sastojao od porobljavanja i istrebljenja suseda, pljački, etničkog čišćenja i bombardovanja nezaštićenih gradova, što će reći da je to bio rat kakav srpski narod

dosad nikad vodio nije. Zbog toga pomenute osobe po meni nisu krive samo za zločine protiv čovečnosti uopšte, već su krive i za zločin protiv sopstvenog naroda zato što su svojim delanjem bitno doprineli da srpski narod danas doživljava najveću katastrofu u svojoj istoriji, ostavljen sam sebi i suprotstavljen čitavom civilizovanom svetu, i bez prijatelja koji bi mu mogli stvarno pomoći. S takvim osobama, bar dok se javno ne pokaju svojom narodu zbog zaludivanja i obmanjivanja, a celom svetu zbog zločina čiji su bili duhovni podstrekači, ja stvarno ne mogu da budem u društvu.

S poštovanjem
Miroslav Simić

* * *

Akademik Miroslav Simić rođen je 1924. godine u Beogradu. Diplomirao je na Medicinskom fakultetu u Beogradu 1957, a doktorirao 1963. Od 1959. do 1969. radio je u Institutu za nuklearne nauke u Vinči, a posle toga godinu dana na Institutu za biološka istraživanja u Beogradu. Od 1975. godine je profesor na Medicinskom fakultetu u Beogradu, do odlaska u penziju 1989. godine. Bio je šef katedre za mikrobiologiju i imunologiju, šef interdisciplinarnе katedre za imunologiju i direktor Instituta za mikrobiologiju i imunologiju na Medicinskom fakultetu u Beogradu.

Akademik je postao 1983. godine. Dobitnik je Oktobarske nagrade 1964. Živi u Londonu i radi na „Open University“. Po nacionalnosti je Jugosloven.

Pismo je u celini ili u izvodima objavljeno u *Našoj Borbi*, *Vremenu*, *Srpskoj Reči*, *Politici*, *NIN-u*, prikazano je na TV Studio B i pročitano na Radio B92.

Pohvala savesti

Mirko Dorđević, „Republika”, broj 124, 1995.

Pismo akademika dr Miroslava Simića upućeno SANU, koje donosi *Naša Borba* od 18.o.m. je sigurno događaj. Oni koji vole jaču reč – što u ovakvim slučajevima treba i razumeti – mogli bi kazati da je to senzacija. Nisu daleko za nama vremena kada se ostavka nekom podnosila da je on kasnije, lično kažnjen još i samoponižavanjem, ritualno i pokajnički pročitana; znamo i onu vrstu kada se ostavkom „maše“ u žudnji za medijskom promocijom i senzacijom, te onu još – kada sam moćnik koji je drugima podnosio ostavke njome hoće da stekne još više moći. Lakomi na titule i pohlepni za javnim počastima mi kao da smo zaboravili da stečena čast obavezuje. Ona podrazumeva dar i dug. Hrabro, patriotsko i dostojanstveno „ne igram više“ doktora Simića svedoči o savesti koja je izabrala duhovni nemir, ono vraća vrednost reči koja obavezuje i – to je možda najvažnije – spasava čast i ugled SANU.

A zlo ovoga rata je poteklo – između ostalih izvora – i iz doma srpskih besmrtnika; sigurno je da će čin doktora Simića povratiti nešto od izgubljene lepote srpske *alma mater* pod čijim se krovom taj glas i začuo. Činim to, kaže akademik i istaknuti naučnik „radi čiste savesti i mentalnog zdravlja“, jer akademici su naši zaista godinama „raspamećivali srpski narod“, podsticali ga na rat za „porobljavanje i istrebljenje suseda“. Prozване stegonoše rata, teoretičari etničkog čišćenja, izumitelji balkanske etničke bombe i pesnici koji su slavili naše pobede koje su nas dovele do poraza – D. Čosić i njegovi saradnici – i sami su suočeni sa gorkom istinom trena kada „srpski narod doživljava najveću katastrofu u svojoj istoriji“, kako doktor Simić i kaže. A znamo kako je započelo poglavlje pod naslovom istorijski greh

dela srpske inteligencije. Nadobudni znak i ova ostavka – jedan akademik – za sada jedan – neće da čuti. A ostavka u Akademiji, koja je i u modernom društvu sačuvala nešto od srednjovekovnog, koja je uvek pomalo „kraljevska“ i uvek uz postojeću vlast, nije baš tako čest slučaj. Ova doktora Simića ostaće zabeležena uz onu legendarnu kada je veliki pisac A. Čehov 1902. godine podneo ostavku na članstvo u Ruskoj imperatorskoj akademiji nauka pošto je samodržac Nikolaj II uskratilo svoj potpis ispod kandidature pisca M. Gorkog.

Čin građanske hrabrosti i savesti čoveka i naučnika svedoči da je „reč mati čina“ kako pesnik kaže; on će biti zapamćen kao sjajan primer intelektualnog poštenja kojeg previše i nemamo. I zapis je ovaj samo to – pohvala savesti građanina i naučnika.

Javne reakcije prozvanih akademika

Mihajlo Marković:

„Taj gospodin je pobrojao jedno društvo kvalitetnih ljudi, među kojima je časno naći se. Ja lično nisam reagovao ni na mnogo krupnije stvari, pa smatram bespredmetnim da reagujem na pisanje osobe prema kojoj nemam poštovanja i ujedno osobi koja nije ni od kakvog društvenog značaja“ („Naša Borba“, 19.9.1995.).

Antonije Isaković:

„Zgrožen sam i šta da kažem. Sve mi je to mrsko i nedolično. Simić to ne radi sam, već po direktivi. On je zaista samo beznačajni čovek, oko čijih se izjava ne bi trebalo uzbuđivati, pa ipak, tužno je sve to. On ne zna osnovna pravila pristojnosti i ljudskog ponašanja, inače se ne bi zarad medijske atraktivnosti spuštao na taj nivo, da se na tako nedostojan način, metodom verbalnog linča, bez jednog slova argumentacije, razračunava sa najvišom kulturnom i naučnom institucijom svog naroda. On je sada u Londonu. Ne verujem da će tamo ikada moći da čuje kulturne radnike kako pljuju po svojim najvišim institucijama kulture“ („Naša Borba“, 19.9.1995.).

A za "Srpsku reč" njih dvojica izjavljuju:

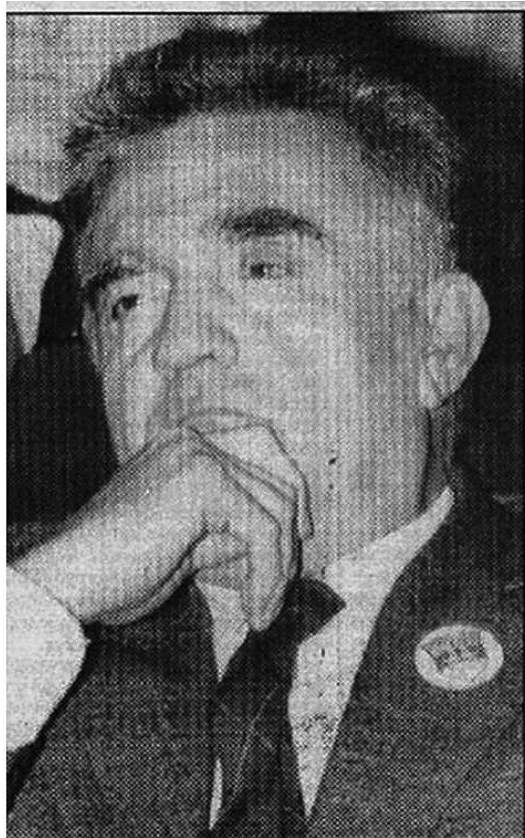
МИХАЈЛО МАРКОВИЋ:

Ради се о човеку који је некада био дописни члан Академије, који је отишао да живи у Енглеској, коме је жена Хрватица и који је већ пре три године писао писмо и осудио српску агресију на Хрватску. Што ви томе толики публицитет дајете, што је то толико важно? Питајте ви ове друге, ако је њима то толико важно у животу, да они то коментаришу. Мени то уопште није важно у животу! Ја свакодневно доживљавам много важније ствари у животу, према томе ово је мени безначајно. У ствари, ви новинари и дижете буку, молим Вас, толике људе ангажујете око тога!



СРПСКА РЕЧ

број 133, 25. септембар 1995.



АНТОНИЈЕ ИСАКОВИЋ:

Видите, у Академији се спрема нека одговор који ће Академија да да, али ја мислим да ће се сви ови академици који су ту помислити ваљда некако скупити и дати један јаван одговор. Ја нисам расположен да дајем некакав засебан и лични коментар. Не знам шта да кажем, знате! Шта могу да радим, ја могу да онако нешто кажем, али мене заиста не занима много шта Симић говори. Он је био један комуниста, био је и удбовац, свашта је био у животу. Ја нисам био такав, он је сада постао антикомуниста. Мене заиста не занима ни његов комунизам ни његов антикомунизам. Ма лемојте ништа писати! Ја ћу то... Мука ми је од овог свега! Ја не могу сада да размишљам и о њему - он је до пре пар дана био потпуно непознат, а и порекло његове мајке вероватно утиче на његово понашање.

СПИША РЕН

број 133, 25. септембар 1995.

Ljubomir Tadić:

„Prema Tadiću, Simićevo pismo kao i niz sličnih neargumentovanih napada na SANU, nisu nimalo slučajni. 'Imam sve razloge da verujem da postoji koordinirana akcija kojom rukovode organizacije, koje uporno i besramno blate najviše srpske institucije: SPC i SANU. Kao što smo se, više puta, uverili, organizacije tipa Beogradski krug ili tzv. Građanski savez, ne biraju sredstva za nevideno degradiranje vlastitog naroda. Ovo je pismo iz tog arsenala, ali ja sam ubeđen da i takvi ljudi i njihova neprimerena, neargumentovana i najprizemnija etiketiranja drugih ličnosti, spadaju u domen političke psihijatrije. Za njih je Petar Gerlinkof, nemački mirovnjak, našao najadekvatniji naziv – „NATO-mirovnjaci“ zaključuje Ljubomir Tadić i dodaje: „Ko je Miroslav Simić, nikada ranije nisam čuo za njega?“ („Naša Borba“, 19.9.1995.).

Kosta Mihajlović:

Odbio je da prokomentariše Simićevo pismo, ali je izrazio čuđenje što je naš list uopšte objavio takvo pismo. 'Simićevo pismo nije namenjeno Akademiji, već medijima. Videćemo kako će SANU reagovati i da li će uopšte reagovati na Simićevo pismo'. Dodao je da ipak ostaje otvoreno pitanje 'ko je, kakvim kanalima i sa kakvim razlozima distribuirao ovakvo pismo' („Naša Borba“, 19.9.1995.).

Dejan Medaković:

„Bilo mu je smešno da komentariše takvu količinu gluposti i neistina izrečenih u pismu Miroslava Simića. Simić bi, najpre, trebalo da pročita sve što sam ja napisao, ako mu je previše, bar deo toga, pa ako uspe da u mojim delima pronade bilo šta od onoga što navodi u svom pismu, ja ću se javno odreći svih svojih titula“ („Naša Borba“, 19.9.1995.).

„Taj čovek verovatno ima neke svoje razloge zašto to čini, ja u to ne mogu da ulazim. Mogu samo da pretpostavim koji su mu razlozi. Verovatno oseća da je oportuno da se priključi takvim

napadima. To je ista ona kuhinja koja priča o Memorandumu Akademije. Neće prestati ti napadi sigurno. To su spiskovi koji se prave ovako, u jednoj raspamećenoj sredini kao što je naša i u kojoj je sve dozvoljeno, sva grđenja, ruženja, klevetanja. I šta sad? Sad treba dokazivati? Da uzmem doboš, krenem po Beogradu da pričam kako ja nisam ratni huškaš. Pa, to je smešno! Šta na to kazati, recite sami, nego slegnuti ramenima. Verovatno je da čovek ima neku muku svoju i da je morao to da kaže. On, kao bivši komunista, verovatno ima potrebu da se pravda. Konvertiti su uvek bili najopasniji" („Srpska Reč“, 25.9.1995.).

Enriko Josif:

„Smatra da je 'nedostojno odgovarati na pismo takve sadržine', ali će, ako to bude od njega zahtevano, 'na mestu gde su ga izabrali dati svoj odgovor i komentar' („Naša Borba“, 19.9.1995.).

Vasilije Krestić:

„Pre svega, Miroslav Simić nije nikakav akademik, kako ga predstavljaju, nego dopisni član i to od 83. godine. Osim toga, ono što bi u vezi sa tim bilo važno da se kaže je da je za to vreme, od 83. do danas, toliko trebalo da nauči - da nema ostavki, nema napuštanja Akademije. To svaki član Akademije, kad ulazi u Akademiju zna. Ko je jedanput izabran ne može biti brisan. Uprkos tome što je Miroslav Simić to znao, on je napravio tu medijsku promociju koja ima karakter jedne čisto političke demonstracije.“ („Srpska Reč“, 25.9.1995.).

ПОВОДОМ ПРОШЛОНЕДЕЉНЕ ОСТАВКЕ МИРОСЛАВА СИМИЋА НА ЧЛАНСТВО У САНУ

ОТВОРЕНО ПИСМО АКАДЕМИКА МЛАДЕНА СРБИНОВИЋА

Надам се да ћете преиначити своју реч

Зашто највишијег друштво оних чији је број много, много већи а који се понашају и мисле сасвим другачије од оних које сте ви навели!? – пита академик Србиновић Мирослава Симића у писму које му шаље преко „Наше Борбе“

Господине Мирославе Симићу,

Поводом Вашег иступа у јавности, да прикажете свој став о извесном броју људи, који су по Вашем мишљењу одиграли одређену политичку улогу коју им приписујете – да због тога, из моралних и политичких разлога – не желите више да budete у таквом друштву...

Ја желим да кажем следеће: Сматрам да свако, а поготово члан САНУ има, не само право већ и дужност да се одређује сам онако како му памет и морал налажу!

У Вашем тексту нема ништа ни напада ни „блажења“ саме куће САНУ, већ Ви говорите о групи људи из САНУ (и њих именоване спомињете) јер су по Вашем увиду итекако одговорни за трагичне догађаје у којима се српски народ налази! Сматрам да они који су реаговали на Ваш текст имају право да Вам лично одговарају у своје име али апсолутно немају никакво право да у проблем увлаче Српску академију наука и уметности коју Ви тобоже блатите!!!

Таквим предлажем да престану да се покривају кровом ове највише установе – јер Ви ову институцију и не нападите!!!

Ја, лично, замерам Председништву САНУ што не опомене оне чланове куће који се понашају као да су институција и који било каква напад на њих прикажу као напад на САНУ!!!

У неколико наврата уназад

У апсолутно највишијем друштву оних чији је број много, много већи а који се понашају и мисле сасвим другачије од оних које сте ви навели!? – пита академик Србиновић Мирослава Симића у писму које му шаље преко „Наше Борбе“

У апсолутно највишијем друштву оних чији је број много, много већи а који се понашају и мисле сасвим другачије од оних које сте ви навели!? – пита академик Србиновић Мирослава Симића у писму које му шаље преко „Наше Борбе“

У апсолутно највишијем друштву оних чији је број много, много већи а који се понашају и мисле сасвим другачије од оних које сте ви навели!? – пита академик Србиновић Мирослава Симића у писму које му шаље преко „Наше Борбе“

Факсимил писма које је академик Србиновић упутио колеги Симићу

лично сам подсећао Председништво да чак ни оно само по себи није Српска академија наука и уметности и да не може без мене тј. чланова Куће да износи јавно ни професионална а камоли политичка уверења!!! – што је не мало пута чинило!!!

Господине Симићу, иако сам и сам, у два-три маха био у недоумици да ли да иступим из Куће чији сам члан, преватнуло је у мени уверење да то не чиним јер сам схватио да би то за мене било дагодинји излаз и да је то врста демисионирања!

Ја Вас молим да примите да је моје мишљење веома близу или паралелно Вашем јавном иступу. Међутим, морате ме разумети ако Вам поставим следеће питање: Зашто надуцквате друштво оних чији је број много, много

већи а који се и понашају и мисле сасвим другачије од оних које сте ви навели??? Хоћете ли напустити и ове прве!? Или желите ли заиста да размеселите па чак и да ослажите оне против којих сте и дигли свој глас!?

Ви и сами знате да се човеков дух, када се поседује, по императиву бори до задњег даха!!

Желим да се надам, и то би ме посебно обрадовало, да ћете преиначити своју РЕЧ и наставити да учествујете и да сарађујете с нама у овим заиста сулим данима не само нашег народа!!

Са наглашеним осећањем да нам је Ваша енергија потребна, топло Вас поздравља господине Симићу!

С поштовањем
 Ваш колега
 Младен Србиновић

Zakon Palilulske pijace

Izvod iz članka Bogdana Tirnanića
objavljenog pod naslovom „Zeleno svetlo“ u rubrici
„Na dva stupca“, „Politika“ od 30.9.1995.

(...) „3. Akademija na Palilulskoj pijaci

Izvesni Miroslav Simić, akademik, uputio je iz Londona, gde trenutno živi, pismo SANU u kome se raspituje šta treba da učini kako bi se ispisao iz društva srpske kolektivne pameti. Na takav se korak čovek, ako je već akademik, ne odlučuje lako. Simićevo obrazloženje tog neuobičajenog postupka je kratko i nedvosmisleno: neće više da ga broje među one koji su ovaj narod odveli u propast.

To je, naravno, za diskusiju. No, ako je Simić, javljajući se ovako iz Londona, imao nameru da 'nanese štetu' čitavoj Akademiji, onda je u tom poduhvatu uspeo preko svih očekivanja i na krajnje paradoksalan način. Jer se, naime, dogodilo to da su 'prozvani' iz Simićevog pisma reagovali po zakonu Palilulske pijace, koji glasi: čija, bre, majka kurva?! Pa su nam, tako, otkrili da Simić i nije akademik, već samo dopisni član, a pride se bavi imunologijom, što svakom razumnom čoveku i patrioti mora biti sumnjivo. Simić je, osim toga, poznat kao dugogodišnja komunjara, radio je prilježno u abadžijskoj radnji zvanoj UDBA, bio je član UJDI-a i funkcioner u ovdašnjoj Sorošovoj kancelariji; žena mu je, razume se, Hrvatica, a mržnju prema srpskom narodu posisao je sa majčinim mlekom - znači, majka mu nije bila Srpkinja. Inače, Simić je u članstvo SANU primljen 1983. godine, kada je sve pobrojano već imalo znane nam 'konotacije'. Prema tome, ako ga možda nisu primili zato što mu je žena Hrvatica, onda su ga sigurno primili jer je bio prilježan udbaša. Tako vam to ispada. A ispalo je i gore nego što smo se mogli nadati. Zato se nikada nećemo udati. Tešim sebe da sam glup, te da mi, kao takvom, pamet neće stati.“ (...).

OTVORENO PISMO AKADEMIKU MIROSLAVU SIMIĆU

Zločin iz ljubavi

Iako sam se ovih dana Srpskoj akademiji nauka i umetnosti obratio s pismenom molbom da Vam prenese izraze mog poštovanja i podrške zbog Vašeg visokomoralnog i patriotskog gesta – umesne kritike ratobornih pojedinaca iz njenih redova, dozvolite mi da tome dodam još nekoliko reči, tim pre što, sudeći po nedostojnim odbranaškim reagovanjima nekih njenih najuticajnijih članova, ne mogu da budem siguran da će Vam moja poruka biti i preneti.

Bez namere da umanjim značaj Vaše kritike, moram da kažem da Vi, u stvari, niste rekli ništa novo. Svojom pogubnom nerazboritošću tzv. „Memorandum“ već pripada istoriji i njegova negativna uloga u njoj ne može se više izmeniti nikakvim naknadnim objašnjenjima. Činjenica da su njegovi sočinitelji, posle višegodišnjeg „mudrog“ ćutanja, sa tim objašnjenjima javljaju tek sada kada je njihova nedalekovidna i podstrekačka velikosrpska politika doživela potpuni i krvavi krah, nije, na žalost, rezultat njihove probudene savesti, još manje kajanja, već panične potrebe da se svet i sopstveni narod ubede kako „memorandumske teze“, navodno, „nisu pravilno shvaćene“.

Naravno, to je jalov i providan posao. Jer, sve da taj zloglasni dum-dum memorandum nikada nije ni bio napisan, njegovi tvorci su svih ovih kritičnih godina, koriste-

ći sva raspoloživa sredstva i glasila, napisali i izgovorili čitave to-moye istovetnih i još crnijih ratnih uputstava političarima i generalima (od Beograda do Knina i od Pala do Vukovara), čime su, kako ste i sami приметili, „bitno doprineli da srpski narod doživljava najveću katastrofu u svojoj istoriji“. Oni to ne mogu poreći, pa ma koliko se trudili, jer sve to postoji crno na belom i lako se može dokazati prostim uvidom u njihove pojedinačne „memorandume“ i ostale duhovne zulume.

Ne znam da li su i u kojoj meri Vašu kritiku zaslužili baš svi koje ste spomenuli, ali većina sigurno jeste. I niste slučajno Dobricu Čosića stavili na prvo mesto.

Kada Kosta Mihajlović „demokratski“ izrazi čuđenje što je „Naša Borba“ uopšte objavila Vaše pismo iza koga stoje – oni to pouzdano znaju! – nekakvi „kanali“, „direktive“ i „koordinirane akcije“, SANU-rodoljupci takvim nedoličnim reakcijama do kraja razgolićuju zlokobnu suštinu svog javnog angažmana, čime i nehotice daju za pravo Vama i Vašim ocenama.

Takav angažman je još drevni filozof Kabus sazeo u jednu misao koja glasi: „Nerazumni rodoljubi nanose svome narodu više štete iz ljubavi nego što mu je iz mržnje nanose svi njegovi neprijatelji“.

Milan Nikolić
Kragujevac

Više Simića, veća Srbija

Izvod iz članka Danice Drašković
„Srpska reč“, broj 133, od 25. septembra 1995

I dok mnogi važni Srbi i akademici pale tuđe zastave i vatru rata duvaju i pred svoj dom, akademik Miroslav Simić učinio je nešto suprotno. Podneo je ostavku na članstvo u Srpskoj akademiji nauka i tako prekinuo licemerno ćutanje Beograda i cele nacije o ratu koji je osramotio i narod i istoriju. Označivši neke srpske akademike kao krivce za zločine protiv čovečnosti i međunarodnog prava, i za zločine protiv sopstvenog naroda koji su oni raspamećivali i neposredno podstrekivali da vodi prljavi i besmisleni rat, kakav srpski narod do tada vodio nije, akademik Simić se kandidovao za istoriju. Odredivši jasno taj rat kao pljačku, porobljavanje i istrebljivanje suseda, etničko čišćenje i bombardovanje nezaštićenih gradova, učinio je najviše što je mogao za svoj narod, započeo je lečenje istinom. Jer, isto kao što su se Nemci u Drugom svetskom ratu trudili da ne vide logore smrti i istrebljenja Jevreja i drugih naroda, ćutali o tome svi izuzev Tomasa Mana, Vilija Branta i retkih hrabrih intelektualaca, i Srbi danas uglavnom ćute o zločinima koje činila srpska vojska u ime nacije, izuzev malobrojnih, među kojima je veoma značajan akademik Simić, baš zbog ljudi sa kojima je bio u Akademiji i koje je označio kao krivce i inspiratore zločina i rata.

I kao što se Nemci danas stide Hitlera i ponose Tomasom Manom, i Srbi će se u budućnosti stideti mnogih današnjih nacionalnih veličina a ponositi Simićem i njemu sličnim hrabrim Srbima. Zato njegovo pismo Akademiji i obrazloženje dato u ostavci deluju i kao kraj i kao početak. Kraj bolesti nacije koja

se hranila mitovima i lažima, i došla do ruba smrti, a početak ozdravljenja uz udarne doze istine o svemu što jesmo činili i čega se moramo stideti.

Očekujem da se Simiću javno pridruže svi časni ljudi iz SANU, kojih sigurno ima, da iskoriste priliku i uđu u istoriju svoje nacije na najveća i najlepša vrata, vrata istine. Jer, dok desetine i stotine hiljada njihovih sunarodnika nevini stradaju, putuju drumovima Bosne i Srbije u ništa i žude za parčetom hleba i skloništem, nečasno je ćutati o svemu što je bilo, o onima koji su isterali narod na drumove, a naciju u sramotu. Ćutanje Srbije i Beograda, srpske građanske inteligencije sve četiri godine prljavog rata, već je poprimilo ukus učestvovanja i teško se može razumeti, pa je zato pismo akademika Simića i moralni i istorijski čin koji mora dobiti javnu podršku. Jer, što je više Simića to veća Srbija. To je to.

Pranje mraka: pokušaj zaustavljanja sunovrata pameti

Članak Milana Jajčinovića
„Večernji list“ (Zagreb) od 28.9.1995.

Brošura Srpske akademije nauka, poznata kao 'Memorandum SANU', kao da ne može ni sama izbjeći manihejzmu koji je podstakla. Crno-bijeli svijet 'Memoranduma' poslije devetogodišnje faze crnila, pokušavaju danas prebojati u bijelo. Dok se tekst nekadašnje 'zavjetne knjige' sada osporava, čak i 'iznutra', njegovi autori sve osporavatelje krive za 'loše čitanje'!

Ako je istina da je u prirodi zla da se mora vratiti na svoj početak i požderati samo sebe, onda ono nije požderano. Nije požderano, ali je načeto. Tako se barem nadaje poslije nedavnih gurkanja u polumraku Akademijinih salona. Pogotovo poslije 'ršuma' koji je svojim činom uzrokovao akademik Miroslav Simić. Akademik je zatražio prestanak svoga članstva u SANU. Možda se na nešto takvo spremao već i ranije, no povod mu je bio pokušaj 'pojašnjenja' što je zapravo 'Memorandum' htio, kojega su ponudili akademici Vasilije Krestić i Kosta Mihajlović. Toj će se dvojici kasnije izriječkom priključiti i Nikša Stipčević i Dejan Medaković. Ostali će šutjeti, vjerovatno se slažući s Mihajlovićem i Krestićem. 'U ime vlastite čiste savjesti i mentalnog zdravlja' akademik Simić će dvanaestoricu svojih kolega optužiti kao ratne hušakaće, kao 'krivce za zločine protiv čovečnosti i međunarodnog prava'!

'Knjigom na knjigu'

Autori 'Memoranduma' oglasili su se nedavno u svojevrsnoj varijanti znanj kao 'knjiga na knjigu', tvrdeći u svome tekstu 'Memorandum SANU - odgovori na kritike' kako se eto radilo o namjernom 'krivom čitanju' njihovog djela. 'Memorandum' je za

njih samo 'odbrana istine', tek neautorizovana 'prva verzija'. Dvojica pisaca te 'prve verzije' odbit će na predstavljanju 'odgovora na odgovor' svaku pomisao da je njihov nekadašnji tekst poslužio kao inspiracija zla, da je na nj poticao i da ga je uzrokovao. Akademici Dejan Medaković i Nikša Stipčević ustvrdit će tada da tekst u čijem su pisanju sudjelovali 'nije poticao na rat i etničko čišćenje'. Slovo 'Memoranduma' neće odbaciti niti ga svesti na razinu obične hartije. Ali odbit će sve prigovore i optužbe kako se 'radilo o želji stvaranja Velike Srbije', da je 'nedrvršeni tekst' bio 'pokretačka snaga' rata.

Akademici SANU, danas, devet godina poslije objavljivanja teksta 'Memoranduma' koji je za mnoge bio programatskim naputkom za političko djelovanje, ogorčeni, nijeću da im je to bio cilj. Taj 'samizdat' koji je fotokopiran kružio tadašnjom Jugoslavijom, njegovi tvorci drže 'ukradenim' i 'nedovršenim' pa (i) stoga nepodesnim 'oruđem' za rušenje Jugoslavije. Akademici uvjeravaju da im namera nije bila rušenje Jugoslavije i na njezinim temeljima stvaranje neke velike Srbije. Naprotiv, rekoše akademici: to je bilo samo ukazivanje na moguće posledice 'ako je Srbija u neravnopravnom položaju' odnosno tek pokušaj 'usklađivanja zajedničkog života u prihvatljivim demokratskim okvirima'.

'Usklađivanje zajedničkog života'

Kako bi izgledalo 'usklađivanje zajedničkog života' mnogi su ukazali već onda kada se 'Memorandum' pojavio. Profesor Zdravko Tomac jezgrovito će u 'Izvorima velikosrpske agresije' (izašlo 1991. u izdanju 'Augusta Cesarca' i 'Školske knjige') svesti bit memorandumske politike na četiri temeljna segmenta: '1) svi Srbi moraju živjeti u jednoj državi; 2) ta država je federativna Jugoslavija u kojoj su republičke granice administrativne; 3) oni koji takvu politiku ne žele prihvatiti mogu se izdvojiti, ali bez teritorija na kojem žive Srbi a to je, prema toj politici, cijela Jugoslavija osim Slovenije i dijela Hrvatske; 4) za realizaciju takve politike nije isključena ni upotreba oružja'.

Usprkos svemu što se u proteklih devet godina dogodilo, akademici SANU ustrajni su u tvrdnjama tipa kako je njihova namjera bila 'zaustavljanje sunovrata zajedničkog života'. Ipak, indikativno je da su se njihovi 'odgovori na kritiku' pojavili poslije srpskog vojnog posrtanja, odnosno klizanja k mogućem 'sunovratu'. Možda je baš i ta činjenica izazvala akademika Simića da ustane protiv takve introspekcije, protiv takvog doživljavanja sebe. On će svoje kolege akademike optužiti kao duhovne pokretače zla, kao ratne huškače i amoralne tipove. Akademik Miroslav Simić će 'u ime vlastite čiste savjesti i mentalnog zdravlja' poimence prozvati kolege-akademike.

Uz 'oca nacije' Dobricu Ćosića, Simić će prozvati i Antonija Isakovića, Mihajla Markovića, Vasilija Krestića, Kostu Mihajlovića, Dejana Medakovića, Ljubu Tadića, Milorada Ekmečića, Pavla Ivića, Milorada Pavića, Miloša Macuru i Enrika Josifa. Dvanaesticu 'apostola zla' akademik Simić okrivit će da su 'u početku s predumišljajem i na podao način, ne poštujući istinu i civilizacijske interese svoga naroda, raspamećivali srpski narod, a potom su, opet s predumišljajem, potaknuli taj isti prethodno raspamećeni narod da otpočne i vodi besmisleni i prljavi rat'. Oni su, bez ustezanja će Simić, krivci za rat, za rat koji se sastoji 'u porobljavanju i istrebljivanju suseda, pljački, etničkom cišćenju i bombardovanju nezaštićenih gradova'.

Poslije Bogdana Bogdanovića i Mirka Kovača, te nekih predstavnika srbijanske političke alternative (Vesna Pešić, Nebojša Popov, možda još poneko), prosvjed akademika Simića prvi je javni čin protiv akademijinog mraka. Devet se godina taj mrak širi i sasvim je sigurno da ga ne može zaustaviti jedan ljuti i ogorčen protest. Jer, ipak se radi o zakašnjelom činu, koji - zbog vlasti tame - svojom uzaludnošću sličí pokušaju da se zviždanjem u mraku rastjera mrak.

CITATI

Vreme optuživanja

Citat iz Uvodnika Mila Gligorijevića
„NIN“ od 29.9.1995.

(...) „Akademici neke političare nikada nisu uvažavali, a sada se pokazuje da jedan od njih, Miroslav Simić, ne uvažava mnoge akademike. Iz Londona, u kome živi, taj medicinar, imunolog, piše da istupa iz SANU zato što su u njoj i neke 'osobe' s kojima 'radi svoje čiste savesti i mentalnog zdravlja' ne želi da bude u društvu. I nabraja ih: Ćosić, Isaković, Mihajlo Marković, Kresnić, Tadić, Ekmečić, Ivić, Kosta Mihajlović, Pavić, Medaković, Macura, Enriko Josif... Neki od njih odgovaraju, gadljivo i sa očiglednim ustezanjem: Ko je taj Miroslav Simić, nikada nisu čuli za njega! Odgovor je efektan i pamtljiv, ali glavobolan jer navodi na sumorna pitanja i sumorne zaključke. Prvo pitanje: Šta traži u Akademiji naučnik za koga drugi akademici, iako iz drugih disciplina, nisu čuli? Drugo pitanje: ako je taj za koga nisu čuli značajan u svojoj nauci, zašto je izmakao njihovom interesovanju i pamćenju?“ (...).

Memorandumisti

Citat iz članka Branka Baletića naslovom „Sabrana nedela“, „Vreme“ od 18.12.1995.

(...)„Memorandumisti su moji omiljeni tv likovi. Podsećaju me na junake nemačkog ekspresionističkog filma, ne toliko fizički koliko po alhemičarskoj ostrašćenosti. Sećate se, pravili su pitu od onih stvari, zlato od blata i žvake od mrtvaka. Šta je svojim eksperimentima hteo da dokaže doktor Mabuze; ko je ukrao poverljive dokumente iz kabineta dr Kaligarija; zašto im se pismeno suprotstavio dr Strendžlav (dopisni član) i kakva je uloga novoprmljenih dr Džekila i mister Hajda.

Publika je znala zašto se taj film pojavio baš tada, šta piše između slika i redova i kome je to namenjeno. Nije se doduše znalo da li cela družina stoji iza toga jer je potpis bio nečitak, ali se zvanični esnaf nikad nije javno og(r)radio od te rabote. Memorandumisti nas sada ubeđuju u zakon spojenih obrva. Naime, prvo su oni nešto napisali, pa su im neki (retki) prigovorili, te prirodno odgovaraju na prigovore. Sve je logično, nema tu muljanja kao ni do sada. Samo nauka. Zato su ozbiljne i argumentovane primedbe odbili ne udostojivši ih odgovora, kratko ih definišući kao napade s hrvatske pozicije. Taj odgovor denuncira njihov čemer i jad. Iz njega se vidi s kojih je širokih horizonta percipirana sadašnjost i anticipirana budućnost ovog društva. Balkanska krčma u kojoj je najbolje stolove okupirala elita ostaje paradigma naše sudbine. (...)

O besmrtnosti akademika

Citat iz izjave Akademika Miroslava Pantića navedene u članku pod naslovom „Svako može da dela kako hoće“.
„Politika“ od 19.9.1995.

„(...) Bez ambicije da ponovo obrazlaže sve razloge i istorijske istine koje su dovele do najnovijeg zastrašujućeg rata na tlu bivše Jugoslavije o kojima je u mnogobrojnim izjavama, i dokumentima SANU, često govoreno, akademik Miroslav Pantić, generalni sekretar SANU, kaže:

'Primili smo pismo dopisnog člana Simića i ono će u našem Godišnjaku biti objavljeno, kao i datum - septembar 1995 - od kada on želi da ga razrešimo članstva u Srpskoj akademiji. Međutim, za takvu odluku mi nemamo statutarnu osnovu, jer prema Statutu SANU Akademija ne može svoje članove da briše iz članstva. Iz jednog jednostavnog razloga: članovi su primljeni zbog svojih naučnih ili umetničkih vrednosti i to je činjenica koju nijedna sila nikad ne može da opovrgne! Ovakva odredba Statuta ustanovljena je u Brozovo vreme jer su u to doba poje-

dine ličnosti mogle biti ucenjene ili naterane da daju ostavku na članstvo u Akademiji, pa se SANU na taj način štitila od političkih manipulacija.'

U istoriji SANU do sada je već bilo nekoliko sličnih situacija: akademik Bogdan Bogdanović i više članova SANU iz Hrvatske, dali su ostavke na članstvo 1991. godine, ali je to tada, takođe, samo uvaženo kao stav i objavljeno u Godišnjaku. Od tada se, u svakom pregledu članstva, uz imena tih akademika, dodaje i informacija o njihovoj želji da istupe iz SANU.

'Akademija je duhovno članstvo, a ne fizičko, njen duhovni korpus su svi njeni članovi od osnivanja do danas' - kaže akademik Pantić. 'Vi akademike možete ubiti, ali ih ne možete isključiti iz SANU, jer su oni svojim izborom postali deo duhovnog bića i korpusa srpskog naroda, u slučaju SANU starog više od sto godina. Zamislite kako bi to bilo kada bi svi njeni članovi upisivali u njen greh delatnost drugih članova? Svako ima pravo da dela kako hoće. U suprotnom, moglo bi se realno desiti da se neke ostavke inspirišu. (...)'

Sužena svest

Akademika Vasilija Krestića

Tekst Miroslava Simića

objavljen pod naslovom

„Sužena svest kao hronično stanje“

Odgovor Akademika Miroslava Simića akademikima
V. Krestiću i Lj. Tadiću. / „Naša Borba“ od 3.10.1995.

Duboko sam uveren da je svakom normalno vaspitanom i civilizovanom čoveku koji je imao priliku da pročita izjave nekih akademika u „Našoj Borbi“ (19.9.1995.) i nekim drugim listovima povodom moje ostavke na članstvo u SANU, očigledno da je većina tih izjava data u afektu i s velikom ogorčenošću. Znam da čovek u afektu ima suženu svest, pa se pitam da li je fer i gospodski odgovarati i uopšte uzimati ozbiljno reči izgovorene u afektu? Međutim, kako sužena svest kod nekih od ovih osoba nije prolazna pojava, već hronično stanje koje traje godinama, i koje je po mom mišljenju nanelo mnogo zala srpskom narodu, nešto ću ipak reći. Uglavnom osvrnuću se samo na neke tvrdnje u izjavi Akademika V. Krestića „Telegrafu“ (20.9.1995.). Pre svega zato što je njegova izjava tipičan primer za suženu svest, iako bi on kao istoričar morao po profesiji umeti da razlikuje istinu od laži, informaciju od dezinformacije, objektivno od subjektivnog.

Akademik V. Krestić kaže: „To nije slučajno. Hrvatska osećanja posisao je s majčinim mlekom...“.

Ovakve reči iz kojih kipti mržnja i u kojima presijava bljesak koljačke kame etničkog čišćenja, po mom uverenju i znanju može izreći samo osoba duboko izvitoperene moralnosti, osoba koja sigurno boluje od sindroma „moral insanity“ zabrinjujuće uznapredovalosti. A uz to, tvrdnja sadržana u njima je jednostavno neistinita. Naime, moja majka Hermina Kolar je Čehinja rodnom iz Praga, koja je udavši se za moga oca Milutina Simića, Srbina rodnom iz Lovre, sela preko puta Sent Andreje, došla da živi i radi u Jugoslaviji posle Prvog svetskog rata. Radila je kao

očni lekar u Novom Sadu. Veoma sam je voleo i poštovao, a naravno da bih je isto toliko voleo i poštovao da je kojim slučajem bila Hrvatica umesto Čehinja.

Akademik V. Krestić kaže: „Sada je...po ocenama svojih dojučerašnjih kolega akademika u svemu blizak shvatanjima Franje Tuđmana i drugih ekstremnih Hrvata”, a takode „...što nama, usred Srbije, nameće njegova hrvatska i hadezeovska shvatanja”.

Ovo nije samo prostačka kleveta, već je to i preispoljna glu-post koja u stvari ne zaslužuje komentar. Ipak ću o tome nešto reći samo zato da bih ilustrovao kako se istoričar Akademik V. Krestić odnosi prema činjenicama i istini. Smatram da to nije bez značaja za razumevanje metodologije kojom se on služi u pisanju nekakve svoje istorije. Istorije čija je glavna svrha ono što sam u svom pismu-ostavci Predsedništvu SANU nazvao „zločinom raspamećivanja srpskog naroda s predumišljajem”.

Naime, septembra 1991. godine u svojstvu Predsednika Saveza imunoloških društava Jugoslavije, poslao sam javni Apel Međunarodnoj uniji imunoloških društava, Evropskoj uniji imunoloških društava i predsednicima nacionalnih imunoloških društava širom sveta. Apel je u izvodima objavljen u centralnim međunarodnim naučnim časopisima, u nacionalnim časopisima, u novinama kao što je londonski Guardian, a na predlog Evropske federacije imunoloških društava uvršten je u zvanične dokumente Mاستrichskog sastanka. Sem toga, kopije Apela dostavio sam ambasadorima Francuske, SAD, Italije, Španije, Velike Britanije i Nemačke u Beogradu, a takođe sam kopiju teksta zvanično dostavio i Predsedništvu SANU posredstvom Sekretara Odeljenja za medicinske nauke SANU. Znači, tekst Apela bio je dostupan svima, uključujući i Akademika V. Krestića (iako je, moram priznati, pisan na engleskom jeziku što može za njega da predstavlja problem).

U Apelu između ostalog stoji: „Ukratko, sadašnji vladari kako Srbije tako i Hrvatske (tj. Milošević i Tuđman), obojica opake komunističke provinijencije i koji su na vlast došli na necivilizovan i nedemokratski način, a radi očuvanja svoje totali-

tarističke vlasti i materijalnih privilegija, uspeli su korišćenjem raznih pseudoistorijskih i iracionalnih obmanjivanja, da zloupotrebe nacionalna osećanja kako Srba tako i Hrvata. Nikad u našoj istoriji nacionalna osećanja ova dva naroda nisu bila tako ukaljavana blatom, tako pomračena i ludačka. Mržnja i prostakluk postali su glavni stubovi patriotizma, a blesavost oznaka nacionalne mudrosti. Intelektualno debilna stvorenja ili profesionalne ubice promovisani su u spasioce naroda.”

Kako u međuvremenu ni pedlja odstupio nisam od ovih stavova izrečenih pre ravno četiri godine, stvarno je krajnje apsurdno klalifikovati me kao Tuđmanovca i hadezeovca kao što to čini Akademik V. Krestić.

Akademik V. Krestić kaže: „kad je to bilo oportuno spadao je u red pravovernih komunista. Takav, on je dobijao i visoka državna priznanja, nagrade i odlikovanja a zauzimao je i unosne rukovodeće položaje. Kad je pripadnost Partiji prestala da bude unosna, Simić je postao rigidni antikomunista.”

Krestić, ako je već želeo o tome da govori, mogao je veoma lako od kolega u SANU da sazna da sam ja ono što on naziva priznanjima, nagradama i unosnim položajima dobio puno godina nakon što sam prestao da budem „pravoverni komunista”. Da budem istorijski precizan, proleća 1949, nakon što sam od 26. 8. 1948. do 10. 2. 1949 bio pod istragom u Glavnjači, zatim bio „isključen sa Univerziteta u Beogradu, kao i sa Univerziteta i Velikih Škola u SFRJ” (odlukom Komisije za disciplinske i druge krivice... br. 2649/49), a takođe i proteran iz Beograda (rešenjem Oseka unutrašnjih poslova IONO-a III rejona Is.Br.4826/49), isključen sam iz Partije. S druge strane, da je stvarno hteo da o meni govori istinu, samo istinu i ništa drugo do istinu, Akademik V. Krestić lako je mogao da sazna da je među prijateljima moja često korišćena uzrečica bila i jeste da je „gore biti od komunista samo biti antikomunista”.

Akademik V. Krestić kaže: „Njegovo zvanično opredeljenje, prema knjizi „Ko je ko u Srbiji 95” bilo je jugoslovensko” Takodje on kaže: „... u svoje vreme bio je funkcioner Sorošove fondacije za Jugoslaviju”.

Na moje veliko iznenađenje, Akademik V. Krestić u stanju je da izrekne i dve istine o meni iako opet sa lošim namerama.

Što se prve istine tiče, tačno je da sam se od kad znam za sebe izjašnjavao kao Jugosloven. Tako sam se izjašnjavao u predratnoj truloj Jugoslaviji bez ikakvih problema. Početkom aprila 1941. zbog takvog opredeljenja kao učenik VII razreda gimnazije u Novom Sadu javio sam se u dobrovoljce jugoslovenske vojske da branim Jugoslaviju i završio sam u koncentracionom logoru Dahau gde su me Amerikanci oslobodili 1945. Posle oslobođenja nastavio sam da se izjašnjavam i delam kao Jugosloven. I danas čekajući svoj kraj u Velikoj Britaniji u svakoj prilici i na svakom mestu izjašnjavam se kao Jugosloven, nažalost sa dodatkom 'bivši'. Svoje opredeljenje za jugoslovensku ideju ne smatram zabludom jednostavno zbog toga što verujem da će u nekoj budućnosti građani jugoslovenskog prostora ipak živeti u jednom bogatom, multikulturalnom i multietničkom civilizovanom društvu bez mržnje i rata, društvu upravo takvom kakvom sam zamišljao da Jugoslavija za koju sam se uvek opredeljivao treba i može da bude.

Što se druge Krestićeve istine o meni tiče, tačno je: 1992-1993 bio sam na dužnosti Predsednika Saveta Fondacije Soroš u Beogradu. Mogu reći da sam i danas ponosan na to pre svega zato što mi je to omogućavalo da na delu pomognem svojim sugrađanima u nevolji. Naime, kao Predsednik imao sam posebno zaduženje da vodim brigu o nabavci i raspodeli humanitarne medicinske pomoći. U saradnji sa Dr Vukom Stambolovićem i dvoje mladih lekara entuziasta, Dr Sanjom Petrović i Dr Peđom Životićem, mnogo smo časova proveli organizujući nabavku, transport i distribuciju lekova u 104 zdravstvene ustanove na teritoriji Srbije i Crne Gore. Još i danas se živo sećam radosti mojih kolega lekara u Beogradu zbog lekova koje su dobijali i koji su im činili mogućim da bar za izvesno vreme leče svoje bolesnike shodno civilizacijskim standardima.

I na kraju, dužan sam da odgovorim i Akademiku Lj.Tadiću na njegovo retoričko pitanje: „Ko je Miroslav Simić, nikada ranije nisam čuo za njega?” Siguran sam da je on mogao odgovor da nađe u dokumentaciji SANU gde se nalazi moja naučna

biografija sa podacima o tome, na primer, da sam biran za redovnog profesora na dva fakulteta Beogradskog Univerziteta, kao i podacima o popriličnom broju mojih naučnih radova i njihovoj citiranosti u naučnim časopisima, monografijama i udžbenicima publikovanim širom civilizovanog sveta. Bojim se da je Akademik Lj. Tadić svojim retoričkim pitanjem o meni duboko povredio čast i verodostojnost onih članova SANU koji su me predlagali i birali u SANU, ali to nije moja briga. U svakom slučaju, da sam ja kojim slučajem trebao nešto javno da kažem o Akademiku Lj. Tadiću dobro bih proučio dokumentaciju SANU. Jer reći samo ono čega se ja lično o njemu sećam - naime to da tu osobu uglavnom pamtim po njenom upornom nastojanju izraženom naročito 68. godine da omladinu zakasnelo zabludi za ideje komunizma i marksizma, i po tome što se taj vrli internacionalista izvrgao u nacionalistu i od početka ovog suludog rata u najrevnosnijeg pljuvača svakog ko se usudio izgovoriti reč mir - sigurno ne bi bila puna istina.

SANU o nacionalnim i državnim interesima

Božidar Jakšić

*Akademija na mlakoj vatri (ne) podnošljive klonulosti
(str.226)*

...Uprkos dosta široko rasprostranjenoj predstavi o Akademiji kao učmaloj ustanovi bez unutrašnjih konflikata i ličnih animoziteta, nezadovoljstvo stanjem u SANU u to vreme izražavali su pojedini akademici, ali i pojedina odeljenja. Ta nezadovoljstva bila su raznovrsna i u tome nema ništa neobično. Sada već davne 1981. godine, akademik Bogdan Bogdanović je, iz razloga koji mu ne idu u prilog, demonstrativno napustio SANU, ali Akademija je tvrdila da nije formalno pravno mogla da registruje njegovo „istupanje“. Za razliku od Bogdanovića, protestujući protiv rata, kao moralnim činom, učinio je to i dopisni član, akademik Miroslav Simić, koji je pismom od septembra 1995. godine podneo zahtev da bude razrešen članstva u SANU. Zbog tog svog čina bio je u Akademiji kritikovan, jer „nema pravo da da ostavku“. To su učinili i neki članovi van radnog sastava SANU: Kruno Prijatelj (telegramom od 21. septembra 1991.) i Cvito Fisković (izjavom u štampi 22. Septembra 1991.), na primer. Neki članovi - nikako ne zbog starosti i bolesti - nisu godinama učestvovali u radu SANU, kao na primer Andrej Mitrović i Tibor Varadi, o čemu svedoče godišnji izveštaji Odeljenja. Zanimljivo je da su neki aktivni članovi SANU, kao na primer, Ljubomir Simović i Miroslav Pantić odbili učešće u radu organizacionog odbora za pripremu naučnog skupa o položaju srpskog naroda. S druge strane, SANU je bila izložena snažnom i reklo bi se trajnom pritisku da bude što aktivnija u „odbrani“ srpskih nacionalnih i državnih interesa, pre svih iz Odeljenja društvenih i Odeljenja istorijskih nauka. Odeljenje društvenih nauka široko elaborira zabrinutost za sudbinu srpstva predsednika SANU Medakovića i izražava „zainteresovanost za sve što je u vezi sa Memorandumom SANU“.....

Zločin raspamećivanja naroda

Intervju dat Rialdi Šebek.
„Naša Borba“ od 4 - 5. 11. 1995.

Dopisni član SANU Miroslav Simić, uputio je ovog septembra pismo Predsedništvu te naučne institucije u kojem podnosi ostavku na svoje članstvo, a kao razlog tome navodi „lične i moralne razloge“ zbog kojih „više ne želi da bude u društvu sa grupom akademika odgovornih za zločine protiv mira, čovečnosti i međunarodnog prava“.

U poruci koja je uzburkala domaću javnost, Simić u tu grupu ubraja Dobricu Ćosića, Antonija Isakovića, Mihajla Markovića, Vasilija Krestića, Ljubomira Tadića, Milorada Ekmečića, Pavla Ivića, Kostu Mihajlovića, Milorada Pavića, Dejana Medakovića, Miloša Macuru i Enrika Josifa.

Reagovanja nekih prozvanih akademika, premda ne mogu poslužiti kao svetao doprinos istoriji najuglednije institucije Srbije, zabavljaju deo srpskog naroda koji još uvek nije digao ruke od čitanja štampe. Beogradska čaršija dobila je još jedno 'čudo za tri dana'. Vrlo ličnim činom, nastalim iz dugog i teškog premišljanja jednog čoveka, poslužila su za beg iz letargije. Slučaj profesora Simića zapravo je priča o odlivu inteligencije. Znamo da ih je otišlo mnogo. Znamo da su pametni, obrazovani, talentovani... da ih nije malo, da predstavljaju nezamenjiv potencijal zemlje i da u nekoj drugoj peru sudove, kreće stanove ili ubiru značajna priznanja za svoj rad. Za pretpostaviti je da nisu čuli za hiljade drugih intelektualaca, koji dobrovoljno žive kao anonimusi po belom svetu jer su načinili svoj izbor - da se ograde. Da ne pripadaju nečem što je duboko protivno njihovom moralnom biću i sa čim ne žele da se svedu pod zajednički imenitelj... Profesor Miroslav Simić je, za razliku od drugih, osetio potrebu da to kaže javno.

Simića smo našli u njegovom domu u gradiću Milton Kinsu (Milton Keynes), nedaleko od Londona, u dubokoj britanskoj provinciji, gde sa suprugom Radmilom Mileusnić, koja je takođe bila profesor Medicinskog Fakulteta u Beogradu, živi od 1993. Ona se bavi istraživanjem biohemijskih osnova učenja na vrlo poznatoj visokoškolskoj britanskoj ustanovi - „Open University“. Dr Miroslav Simić piše udžbenik iz imunologije i ima status profesora-gosta na istom univerzitetu.

- Umoran sam. Sva ova buka u vezi moje ostavke me je dosta iscrpla. Nisam navikao na publicitet - nisam ja za to - kaže Simić i nastavlja: - Do mog odlaska u penziju 1989. godine, a i na izvestan način posle toga, živeo sam uglavnom mirno i radio u Laboratoriji za imunologiju koju sam osnovao. To je bio za mene toranj od slonovače u kom sam prijatno provodio vreme okružen svojim saradnicima. Radili smo dosta dobra i zanimljiva istraživanja, cenjena u svetu. Mija Lukić, moj naslednik na katedri za imunologiju, govorio mi je 'Profo, mi vas volimo i cenimo pre svega zato što ste iskonski gospodin. Najviše zato što smo se pored Vas osećali neverovatno slobodno. Slobodni da mislimo i radimo. Nikad nam niste nametali svoje stavove'. Te su stvari meni bile važne.

Zasto je onda Mirku Simiću sve ovo trebalo?

- Zato što ima situacija u kojima nema smisla da čovek bude samo pragmatičan, već prevlađuje potreba da se zadovolji i savest - bez obzira na neposredne posledice. U poslednjih godinu dana, tokom mog boravka ovde, ta potreba je narasla. Nije fraza kad kažem da ja čekam ovde neki svoj kraj. To ima realnih osnova. Stoga sam poslušao svoju savest i rešio da se na vreme ogradim od ljudi koje po mojim ličnim moralnim merilima smatram odgovornim za rat.

Oni koje ste prozvali sada vas optužuju za verbalni linč i lov za publicitetom.

- Svakako mi nije bila želja da postanem medijska ličnost. Takva je optužba u najmanju ruku neozbiljna. Nisam očekivao ni da će oni na tako nizak i nedostojan način reagovati na moju vrlo

ozbiljnu optužbu. S druge strane, shvatam da bi za njih bilo veoma opasno da otvore pravi i pošten dijalog. Argumenti su na mojoj strani. Sve ono što sam naveo lako mogu da dokažem.

Pitanje ratnih zločina tek je otvoreno. Šta za Vas ono znači?

- Ratni zločin je sve ono što je činjeno i što je zapisano u detaljnim izveštajima Mazovječkog i njegove komisije. Etničko čišćenje, silovanja, stvaranje koncentracionih logora. Uopšte ne osećam potrebu da posebno raspravljam o tome da li su ratni zločini počinjeni. Činjenica je da su ih vršili i pripadnici vojnih i paravojnih sila srpske nacionalnosti. Možda sam naivan, ali ja verujem u instituciju međunarodnog prava. Verujem u potrebu kao i u mogućnost da, shodno tom pravu, oni koji su počinili zločine ili su ih podstrekivali, svedjedno, treba da budu kažnjeni. Međutim, po meni, velika ako ne najveća krivica je i na ljudima koji su vršili ono što ja nazivam 'raspamećivanje'.

Šta pod tim podrazumevate?

- Zločinačko raspamećivanje, na primer, je poručivati da srpski narod 'sve što dobija u ratu gubi u miru'. To je katastrofalna poruka. Ona tom narodu kaže - ti nisi u stanju da živiš i prosperiraš u miru. Nisi u stanju mirno da postižeš rezultate. Iz toga direktno proizlazi i sledeći katastrofalni zaključak - ako ne znamo da radimo, znamo da se tučemo. U greh raspamećivanja ubrajam i izjave kao 'svi oko nas, svi naši susedi su neprijatelji' s kojima ne možemo živeti zajedno. Jedna od takođe vrlo opasnih tvrdnji je teza o ekonomskoj eksploataciji Srbije. Razumnom analizom, kakvu je napravio Ljubomir Madžar, pokazuje se da su i Srbija i Hrvatska i Slovenija bile eksploatisane od sistema koji je u osnovi bio nakaradno postavljen i nije mogao da funkcioniše zbog ideološke indoktrinacije. Samo zaludeni srpski nacionalisti i ekonomske neznalice mogli su govoriti: 'kad odu Slovenci koji su nas teško eksploatisali, Srbija će procvetati'. Slovenci su otišli a Srbija ne da nam nije procvetala vec naprotiv sve više odlazi u katastrofu.

Kolektivno ludilo u Jugoslaviji bilo je izazvano i promovisano. Dobar deo srpskih intelektualaca je direktno za to kriv. Zločine protiv mira i humanosti, i protiv sopstvenog naroda, za koje ih krivim, smatram najvećim zločinima za koje neki čovek može da bude optužen. Sve ono što su oni činili - raspamećivanje naroda - manifestacija je njihove od ranije sužene svesti.

Šta za Vas znači nacionalno osećanje?

- Za mene nacionalno osećanje znači osećanje pripadnosti određenoj kulturi i tradiciji. A osnovna odlika takvog mog nacionalnog osećanja je: prema mitovima se odnosim kao prema mitovima a ne kao prema nekoj pseudorealnosti koju čovek može potezati kad mu je potrebna.

Zašto se niste ranije ogradili od grupe akademika koje smatrate odgovornim?

- Slična pisma Predsedništvu SANU upućivao sam i ranije. Oni u Predsedništvu su jednostavno prelazili preko njih ili su mi odgovarali samo privatno. Zvaničnih odgovora nije bilo iako sam kao član Akademije imao pravo da znam koji su stavovi Predsedništva. U zapisnicima sa skupova Odeljenja Medicinskih nauka SANU, na primer, navodi se moja izjava Predsedništvu u kojoj mu zameram što je dozvolilo da najviši časnici SANU devalvišu u partijske funkcionere stranke na vlasti koji svojim korteškim delovanjem ruše ne samo naučni ugled SANU već i njenu humanističku osnovu i opšteljudsku orijentaciju. Iz zapisa se takođe vidi da sam prebacivao Predsedništvu da nije ništa učinilo da blagovremeno distancira SANU od ratoborne politike srpske vlasti i od rasplamsavanja mržnje koju je nacionalizam agresivnih ljudi bez savesti, morala i ikakve duhovne vrednosti stalno podsticao. Zamerao sam mu i da nije pokretalo bilo kakve inicijative da se zaustavi rat koji se ničim ne može opravdati i koji preti da nas za dugo vreme izbaci iz društva civilizovanih naroda, niti je išta učinilo da se pozovu na odgovornost dobro poznati krivci za sve mlade živote koji su izgubljeni bez cilja. Predsedništvo je dobilo sve ove poruke i potpredsednik SANU Aleksandar Despić mi je odgovorio privatnim pismom, ali ništa zvanično nisam dobio. Prema tome nije tačno da se ranije nisam oglašavao.

Ipak marta 1990. na sastanku Odeljenja predloženi ste za jednog od kandidata sa Sedmojulsku nagradu.

- Tu kandidaturu sam povukao i rekao da je moje lično uverenje da je to državna nagrada koja ima prorežimsku konotaciju. Budući da su moja uverenja bila anti-režimska rekao sam da mi ne bi predstavljalo lično zadovoljstvo ako bi je eventualno i dobio. Rekao sam neću nagradu, jer dobiti je sada znači da sam u službi režima, a ja sam u stvari protiv njega.

Na Skupštini Srpske akademije nauka i umetnosti održanoj 1990. godine podneli ste predlog da se raspusti Aktiv Saveza komunista u Akademiji.

- Veoma sam ponosan što sam sastavio taj dokument kojim su u stvari komunisti isterani iz Akademije. Njime sam u ime trideset članova-potpisnika Skupštini SANU održanoj 24. maja 1990. godine, predložio da se donese odluka o uklanjanju tadašnje organizacije komunista, tzv. Aktiva Saveza komunista, iz okvira SANU, kao i da se uskrati formiranje bilo kakve stranačke organizacije pod njenim krovom. Smatrao sam da Akademija kao najviša srpska naučna i umetnička institucija ne sme da služi interesima jedne partije, a pogotovu ne komunističkoj partiji. Zalagao sam se za depolitizaciju i deideologizaciju Akademije. Nažalost, iako su svi glasali za moj predlog koji je jednoglasno prihvaćen, Kanazir iako Predsednik SANU otišao je da sramotno služi SPS-u, kao i potpredsednik Antonije Isaković i član Predsedništva Mihajlo Marković. Iako časnici Akademije oni se nisu ponašali saglasno odluci koja je na Skupštini usvojena jednoglasno!

Nedavno smo na britanskoj televiziji gledali potresne reportaže o egzodusu Srba iz Krajine. Kako ste to ovde doživeli?

- Osećao sam se užasno. Srpski narod u Hrvatskoj nikad ranije nije doživeo tako masovnu katastrofu. A ona je, naglašavam, posledica vođenja potpuno pogrešne politike. Kad govorim o raspamećivanju onda moram da kažem i šta smatram opamećivanjem. Što se tiče Srba u Hrvatskoj, opamećivanje bi bilo vođenje one politike koju je, recimo, pre Drugog svetskog rata,

zastupao Svetozar Pribićević. Njegov pristup rešavanju srpskog pitanja je da se Srbi u Hrvatskoj mogu i politički organizovati kao sastavni deo Hrvatske.

Mislite li da se takav pristup politici mogao očekivati od Srba iz Krajine '90. i '91.?

- Kad je osvojio vlast, Tuđman jeste krenuo s politikom koja je grubo ugrožavala Srbe u Hrvatskoj. Postojale su dve mogućnosti. Ili da Srbi pruže oružani otpor, što su učinili i što je rezultiralo u ratu do istrebljenja, ili da krenu u ostvarivanje svojih prava mirnim i mukotrpnim demokratskim putem, što su nažalost propustili da učine. Siguran sam da bi ovom drugom mudrijom politikom, s poverenjem u snagu demokratskih institucija i političkom upornošću - na liniji onoga što danas radi Milorad Pupovac - oni dobili zaštitu civilizovanog sveta i ostvarili daleko veća prava nego što je Tuđman zamišljao da im da. U svakom slučaju, ne bi bili zauvek proterani sa svojih ognjišta.

A šta sa Srbima u Bosni?

- Po meni jedinstvena Bosna i Hercegovina bi trebalo da prevashodno bude organizovana na principima multikulturalnosti i multietičnosti. Nažalost, nisam potpuno siguran da je Vlada u Sarajevu do kraja iskreno to i želela. Zapravo se duboko slažem sa idejama iza kojih stoji Srpsko gradnsko vijeće u Sarajevu. Bez te vizije Bosne i Hercegovine, Srbima koji tamo žive će biti veoma teško. Sasvim bi bilo drugačije da je preovladalo gledište da Bosnu i Hercegovinu ne treba deliti po principima nacionalnih entiteta.

Kako gledate na današnju „mirotvornu“ politiku predsednika Miloševića?

- Moram da priznam da ono što sada radi Milošević jeste nekakvo zalaganje za mir. Ta njegova politika može dovesti do onoga što nam je svima najpotrebnije - da se zaustavi prolivanje krvi u Bosni. Trenutno Milošević stvarno podržava mir. Međutim, moj odnos prema Miloševiću je veoma kompleksan jer bi trebalo da dam pozitivnu ocenu o čoveku za koga u osnovi smatram da je ratni zločinac i da je izvorno odgovoran za rat.

Zapravo govorim o dva Miloševića. Jednom koji je odgovoran za rat, i drugom, koji je sada stekao naknadnu mudrost iz jednostavnog razloga što je uvideo da ne može dobiti rat koji je on započeo i hteo, pa je zbog toga prisiljen da vodi mirotvornu politiku.

Redovno ste odlazili na sastanke Beogradskog kruga. Šta danas mislite o njemu?

- Mislim da je to jedno izvanredno prijatno društvo u koje sam svake subote odlazio na neku vrstu psihoterapije. Da se lečim od ludila koje je oko sebe indukovala velikosrpska pomama mase srpskih intelektualaca. Mislim da je aktivnost Beogradskog kruga vrlo dragocena i da se upravo kroz njegovu delatnost pokazalo da srpska inteligencija ipak ima neku budućnost.

Psihoterapeutski kauč Beogradskog kruga ipak nije imao taj magnetizam da zadrži ljude poput Mirka Simića i njegove supruge Radmile Mileusnić u njihovoj rođenoj zemlji. U Kanadi, Britaniji, Francuskoj, na Baliju, u Južnoafričkoj Republici... oni prave svoje minijaturne krugove anonimno utopljeni u opšti pojam inteligencije u dijaspori.

Jedna laka i poučna zagonetka

E-mail prijateljima (oktobar 2000)

Verovali ili ne, visokoumna razmišljanja iznesena u oba dole priložena teksta (tekstovi 1 i 2) potiču od iste osobe, od takoreći najvećeg srpskog pisca i maltene oca srpskog naciona, inače nedoučenog kalemara i uvaženog člana SANU, samo što su saopštena javnosti u razmaku od najmanje 10 godina. Pazljivo pročitajte oba teksta i odgovorite na pitanje:

Kako glasi ime i prezime srpskog pisca i Akademika kome je trebalo najmanje 10 godina da mu bar nešto, iako još uvek ne sve, dospe iz dupeta u glavu?

Tekst br. 1 (1989-1991)

„Srpski narod na preskupom istorijskom iskustvu obe Jugoslavije i posle sadašnjih ratova neće ispustiti mogućnost da stvori novu državu u kojoj će zasnovati slobodno i demokratsko društvo i ljudsku zajednicu bez mržnje i eksploatacije. Stvaranje takve srpske države ili državne zajednice slobodnih i ravnopravnih građana i naroda bez Slovenaca, Hrvata i onih koji neće sa Srbima, nije samo srpski interes...“ (Politika, 26.7.1991).

„Nastaju uslovi u kojima će se posle dva stoleća borenja srpski narod konačno skrasiti u demokratskoj državi i posvetiti svom razvoju i napretku. Srpski narod kao celina prvi put u istoriji stiće nacionalnu, socijalnu i duhovnu samosvest“ (Politika, 15.9.1991).“...sa našim nacionalnim klonućem i padom tekao je permanentan slobodarski i demokratski, moralni i stvaralački otpor domaćem staljinizmu. (...) taj je otpor kulminisao poslednje dve godine svenarodnom, demokratskom pobunom, kojom se srpski narod ponovo uspostavlja kao istorijski subjekt u demokratskom i civilizacijskom značenju. (...)

Na sreću ove zemlje i njenih mladih generacija, zajedno sa Srbijom, Crna Gora je započela svoj preporod; započela ga je odlučno, demokratski, sa političkim ljudima koji dobro i napredak obećavaju“ (Književne Novine, 1-15.7.1989).

„U tom pogledu je sadašnja državna politika Srbije i njenog predsednika (Slobodana Miloševića) po mom uverenju, ispravna. Njoj ne nedostaje program, strategija i volja, njoj ne nedostaju sredstva i organizacija (...) Nastojim da ga vidim (Slobodana Miloševića) kao hroničar i pisac ovog doba. S tog stanovišta, smatram da posle N. Pašića u I svetskom ratu nijedan srpski političar nije imao teže uslove i breme od S. Miloševića. On se hrabro posvetio obnovi srpske države i spasavanju srpskog naroda od novog porobljavanja i uništavanja.

Sa svim svojim opšte poznatim nedostacima i promašajima, osobito u personalnoj politici, zakašnjenju u demokratizaciji srpskog društva, medijskoj neko-munikativnosti, S. Milošević je od svih srpskih političara u poslednjih pet decenija najviše uradio za srpski narod. Njegova generalna nacionalna politička strategija i taktika, smatram da je realistišna i dobro usmerena“ (Politika, 27.7.1991).

Tekst br. 2 (1999)

„Srbi su preživeli jedan od svojih najnesrećnijih vekova od Nemanje i Svetog Save do Malog svetskog rata ove godine; ali se taj vek ne završava Dvehiljadite godine od rođenja Boga ljubavi. Naše stradanje se nastavlja i u 21. veku. (...) Zašto je srpski narod na kraju 20. veka doživeo istorijski poraz i našao se u egzistencijalnoj krizi i da li su naši nacionalni porazi uslovljeni objektivnim činocima, pa je nacionalna nesreća koju preživljavamo bila neizbežna ili su za nju odgovorni srpske vođe, državnici, političari, ideolozi, intelektualna elita? (...)

Da ne nabrajam sve nacionalne i socijalne poraze, moramo se zamisliti: zašto i kako se sve to dogodilo? Da li je to samo delo naših neprijatelja i izraz svetske nepravde prema Srbima? (...) Podsetimo se: Na početku veka i u njegovim prvim decenijama, bili smo ...(...)...demokratski i civilizacijski predvodnik Balkana,

sada smo na samom začelju evropske demokratije i civilizacije...(...) Za sadašnje srpsko stradanje, odgovorni su i protagonisti i sledbenici i antititoističke i današnje opozicije, iako su im, razume se, odgovornosti različite... (...) Bilo bi to političko slepilo i nova kobna zabluda ako bismo poverovali da se egzistencijalna kriza srpskog naroda sadrži samo u vladajućem režimu i njegovom čelniku.(...)

Istorijski procesi i svetski tokovi u ovom stoleću, a iznad svih neoimperijalistička i hegemonistička strategija i politika Sjedinjenih Američkih Država i njihovih evropskih satelita, nisu naklonjene srpskom narodu, pa je surovo kažnjavan za sve zablude, greške i krivice. (...) Srbija još uvek nema istinski demokratsku stranku. Sve su naše stranke zasnovane na retardiranim ideologijama. (...) ...u Srbiji neće biti demokratije, a ni umne snage i morala za preispitivanje i utvrđivanje nacionalnih zabluda, grešaka i krivica koje su srpski narod dovele do samog ruba istorijskog ponora...

A Srbi nisu samo gubitnici. Neki nacionalni porazi u ovom veku, dijalektikom istorije pretvoriće se u idućem veku u srpske pobjede i preimućstva nad sadašnjim pobednicima. Nijedna pobjeda i nijedan poraz nisu konačni u istorijskom bivstvovanju naroda“.... (Nedeljni Telegraf, br.192, 29.12.1999).



*Naravno da odgovor glasi: **Dobrica Ćosić.***

Iako ste sigurno tačno odgovorili, ipak nemojte na sebe biti suviše ponosni: zagonetka je bila isuviše laka.

Povodom skupa „Velika Srbija - istine, zablude i zloupotrebe”

Komentar Simića objavljen pod naslovom
„Skup bez nauke” u „Danas” od 17.decembra 2002

Nedavno sam preko interneta u radio-emisiji „Peščanik“ Radija B92, emitovanoj 9. novembra pod naslovom „Nacionalizam u Srbiji“, čuo kako je novinar Vremena Teofil Pančić izrazom „Bal drtina“, po meni veoma tačno i slikovito, okarakterisao tzv. „naučni skup“ koji je krajem oktobra organizovala Srpska akademija nauka i umetnosti (SANU). Shodno svojevremenoj najavi predsednika SANU, uvaženog gospodina Dejana Medakovića, na skupu je trebalo čak 55 domaćih i 47 stranih mislilaca da raspravlja na temu „Velika Srbija - istine, zablude i zloupotrebe“. Međutim, podneto je ukupno 30 „naučnih referata“, naučnih shodno kriterijumima koji se u SANU neguju. I to 21 referat domaćih naučnika i devet referata inostranih dubokomisililaca, tipa „čuvenog kembridžskog istoričara“ Majkla Stentona za koga je retko ko od engleskih istoričara čuo da postoji, i Srđe Trifkovića, poklonika generala Lebeda, Mladića i Karadžića, i najurenog sekretara Aleksandra Karadorđevića.

Naravno da su svi oni pričali istu priču koju pričaju već više od deset godina. Jer to je jedina priča koju oni u svom odrtavelom mozgu imaju. Po ko zna koji put ponovili su istu priču sa ciljem raspamećivanja naroda srpskog, tvrdeći da je sve što su ranije govorili sušta istina i da sve loše što se narodu srpskom desilo, slušajući i postupajući po njihovim savetima, u stvari se uopšte nije desilo, a ako se desilo, to nema nikakve veze s njima. Oni su u stvari želeli najbolje i činili su najbolje, a ako je i bilo neke štete i stradanja za narod srpski, krivi su naravno pre svega Hrvati, krivi su i Turci, a možda je za ponešto kriv i poneki vojnik ili oficir JNA, naravno zbog svoje komunističke indoktrinacije.

Danas, 9. I 2002.

Pranje nečiste savesti

Čitam pre neki dan da je nekoliko rečenica u inače vrlo objektivnom izveštaju sa jednog naučnog skupa održanog u Sankt Peterburgu, na kome su učestvovali brojni naučnici iz celog sveta raspravljajući o odgovornosti intelektualaca, toliko potreslo „oca nacije“ D. Čosića i nanelo mu tako teške duševne patnje da smatra da ih može zalečiti samo sa ništa manje od šest miliona dinara (dvesta hiljada maraka!), koje sudski potražuje od Danasa. Pretpostavljam da nakon objavljivanja, kako i sam kaže u svom pismu Danasu, „petnaest romana i publicističkih knjiga“, D. Čosić i nije baš nekakva sirotinja kojoj da preživi treba tih šest miliona dinara. Pre bih rekao da je reč opet o nekoj ujdurmi, i to verovatno u vezi s pokušajem pranja sopstvene nečiste savesti.

A na to kako i koliko je savest D. Čosića kao uglednog srpskog intelektualca nečista, već sam ranije ukazao u pismu koje sam još 1995. godine, podnoseći ostavku na svoje članstvo u Srpskoj akademiji nauka, uputio Predsedništvu SANU. Samo da podsetim, u tom sam pismu, između ostalog, rekao:

„...Članovi SANU su i neke osobe s kojima, zbog njihove delatnosti poslednjih godina, a radi svoje čiste savesti i mentalnog zdravlja, više ne želim da budem u društvu. Te osobe su D. Čosić (sledi još nekoliko imena koje ovom prilikom ne bih pominjao - prim. M.S.) i drugi njima slični.

Shodno mojim ličnim i prevashodno moralnim merilima, navedene osobe su krive za zločine protiv mira i čovečnosti. Krive su zato što su svojom javno izgovorenim rečju i činom, (veoma često i pod okriljem SANU, što

im zvanično nikad nije osporavano, a trebalo je):

a) u početku, s predumišljajem i na podao način, ne poštujući istinu i civilizacijske interese svog naroda, raspamećivali srpski narod; a potom su

b) opet s predumišljajem neposredno podstrekivali taj prethodno raspamećeni narod da otpočne i vodi besmislen i prljav rat.

Rat kome su oni bili duhovni podstrekači i inspiratori uglavnom se sastojao od porobljavanja i istrebljenja suseda, pljački, etničkog čišćenja i bombardovanja nezaštićenih gradova, što će reći da je to bio rat kakav srpski narod dosad nikad vodio nije. Zbog toga pomenute osobe po meni nisu krive samo za zločine protiv čovečnosti uopšte, već su krive i za zločin protiv sopstvenog naroda zato što su svojim delanjem bitno doprinele da srpski narod danas doživljava najveću katastrofu u svojoj istoriji, ostavljen sam sebi i suprotstavljen čitavom civilizovanom svetu, i bez prijatelja koji bi mu mogli stvarno pomoći. S takvim osobama, bar dok se javno ne pokaju svom narodu zbog zaludivanja i obmanjivanja, a celom svetu zbog zločina čiji su bili duhovni podstrekači, ja stvarno ne mogu da budem u društvu.”

Danas, šest godina docnije, ne bih imao ovome bilo što da dodam ili oduzmem. Sem što bih savetovao D. Čosiću da umesto što tuži Danas beogradskom sudu, radije pokuša da svoju nečistu savest opere pred jednim drugim sudom. Onim u Hagu.

*Dr Miroslav Simić
Milton Keynes, Velika Britanija
Na Božić 2002*

Čestitka Predsedniku SANU

Uvaženi profesore Hajdin,

Od sveg srca Vam čestitam na izboru za Predsednika SANU. Naravno da me posebno raduje činjenica da je za Vaš izbor glasalo gotovo dvostruko više članova SANU nego za propalog kandidata Medakovića, čoveka za ulizičku službu svakom režimu i za svako vreme. Za mene je to siguran nagoveštaj da je proces očišćenja od nacionalističke pomame koju je u horu sa drugim sebi sličnim memorandumistima svesrdno sejavao Medaković, proces toliko potreban Srbima za nacionalno ozdravljenje, konačno počeo da se dešava i u SANU. Neka je sa srećom!

Koristim ovu priliku da takođe najsrdačnije čestitam gospodi Mladenu Srbinoviću i Stevanu Koičkom na izboru za potpredsednike, i gospodinu Nikoli Tasiću za generalnog sekretara. Duboko sam uveren da će Izvršni odbor Predsedništva u ovakvom sastavu i sa profesorom Hajdinom na čelu, uspešno skinuti ljagu koja je za vreme vladavine Kanazira, Medakovića i ostalih memorandumista i miloševićevaca pala na SANU. I da će SANU ponovo postati vodeća naučna i kulturna institucija sposobna da „brižljivo čuva pamet, obraz i čast srpskog naroda”.

Milton Keynes
4 April 2003

S poštovanjem
Miroslav Simić

Tri pitanja bez odgovora

Iz zapisnika skupa Odeljenja medicinskih nauka SANU od 15. januara 1992. godine, može da se vidi da sam se još daleke 1992. godine zvanično obratio tadašnjem Predsednišvu SANU sledećim pitanjima:

1. Zašto: „Predsedništvo nije ništa učinilo da pravovremeno distancira SANU od ratoborne politike srpske vlasti i od rasplamsavanja mržnje koju je nacionalizam agresivnih ljudi bez savesti, morala i ikakve duhovne vrednosti stalno podsticao”.

2. Zašto: „Predsedništvo nije pokretalo nikakve inicijative da se zaustavi rat koji se ničim ne može opravdati i koji preti da nas za dugo vreme izbací iz društva civilizovanih naroda”.

3. Zašto: „je Predsedništvo dozvolilo da SANU kao vodeća naučna i kulturna institucija srpskog naroda, kao nacionalna savest koja treba brižljivo da čuva pamet, obraz i čast svog naroda, zataji i da na SANU u našoj i svetskoj javnosti zbog toga padne ljaga koja će se teško izbrisati”.

Nažalost od tada (godine 1992.) do danas (godine 2013.) SANU kao vrhunska naučno-kulturna institucija Srba je veoma malo, gotovo ništa, učinila da pokuša da izbriše nacionalističku ljagu koja je na nju pala. Zato i mogu bistré pameti i čisté savesti definitivno da kažem:

GOODBYE SANU!

Sadržaj

PREDGOVOR

Delati kao slobodan čovek/ Olivija Rusovac **5**

Ukidanje aktiva Komunističke Partije u SANU **11**

Apel osamnaestorice članova SANU protiv rata **13**

Izvod iz zapisnika skupa

Odeljenja medicinskih nauka SANU **15**

Pohvala savesti/ Mirko Dorđević **18**

Javne reakcije prozvanih akademika **19**

Zakon Palilulske pijace/ Bogdan Tirnanić **24**

Više Simića, veća Srbija/ Danica Drašković **27**

Pranje mraka: pokušaj zaustavljanja sunovrata pameti/

Milan Jajčinović **29**

Citati

Vreme optuživanja/ Milo Gligorijević **32**

O besmrtnosti akademika/ Akademik Miroslav Pantić **33**

Sužena svest Akademika Vasilija Krestića **35**

SANU o nacionalnim i državnim interesima/

Božidar Jakšić **40**

Zločin raspamećivanja naroda/ Intervju Rialdi Šebek. **41**

Jedna laka i poučna zagonetka **48**

Povodom skupa „Velika Srbija - istine, zablude i
zloupotrebe” **51**

Čestitka Predsedniku SANU **53**

Tri pitanja bez odgovora **54**

Miroslav Mirko Simić
GOODBYE SANU !

Izdavač
ZADRUGA RES PUBLICA
Beograd, Resavska 28/II

za izdavača
Zlatoje Martinov

Urednica izdanja
Olivija Rusovac

Kontakt:
Tel: 011/ 3342-519
e-mail: republika@ptt.rs

DTP/Grafička produkcija
MOSTART, Zemun

Tiraž
300

Prvo izdanje
Beograd 2013

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

316.42(497.11)"1990/1995"
323(497.11)"1990/1995"

СИМИЋ, Мирослав, 1924-
Goodbye SANU! : zbirka dokumenata o
jednom propalom pokušaju da se zaustavi
nacionalističko raspamećivanje Srba, kroz
delovanje Srpske akademije nauka i umetnosti
i pojedinih akademika / Miroslav Mirko Simić.
- 1. izd. - Beograd : Res publica, 2013
(Beograd : MostArt). - 57 str. : ilustr. ; 21
cm

Tiraž 300. - Str. 5-7: delati kao slobodan
čovel / Olivija Rusovac

ISBN 978-86-86487-08-7

- a) Србија - Друштвене прилике - 1990-1995
 - b) Србија - Политичке прилике - 1990-1995
- COBISS.SR-ID 201767436